

Toolbox-meeting

Reinigen en ontvetten

Reinigen en ontvetten

Inleiding

Bij de oppervlaktebehandeling van metalen worden oplosmiddelen toegepast voor het ontvetten, het vlek vrij drogen en het fosfateren van metalen.

Risico's

In werkplaatsen waar wordt gewerkt met brandbare oplosmiddelen en tevens wordt gebrand, staan de medewerkers bloot aan het risico van brand. De gevolgen van ongevallen die door deze combinatie van werkzaamheden ontstaan, bestaan in de meeste gevallen brandwonden. Ook dient huid- en oogcontact vermeden te worden en kan inademen van oplosmiddelen het zenuwstelsel aantasten.

- ✚ Inademen. De producten hebben een zodanige dampspanning, dat inademen bij gebrek aan goede ventilatie of plaatselijke afzuiging voorkomen moeten worden door ademhalingsbescherming, omdat de stoffen op het zenuwstelsel werken. Wanneer te hoge concentraties worden ingeademd, kan dat aanleiding geven tot hoofdpijn, duizeligheid en sufheid.
- ✚ Huidcontact. De stoffen werken ontvettend op de huid en kunnen roodheid veroorzaken. Huidcontact dient te worden vermeden door het dragen van geschikte beschermende handschoenen. Verontreinigde kleding dient te worden ingeruild.
- ✚ Oogcontact. De stoffen veroorzaken roodheid en pijn. Bij kans op spatten dient men een ruimzichtsbril of een gelaatsmasker te dragen
- ✚ Inslikken. Het inslikken van de stoffen veroorzaakt hoofdpijn, duizeligheid en sufheid. Gebruik van alcoholische dranken versterkt de schadelijke werking. Bij inslikken moet men veel water drinken; doorgaans niet braken opwekken.
- ✚ Brandrisico's. Brandbare oplos- en ontvettingsmiddelen hebben doorgaans een groot explosiegebied. De damp is dus met lucht explosief. De brand- en explosierisico's kunnen worden beperkt door:
 - open vuur en vonken te vermijden en niet te roken tijdens de werkzaamheden;
 - de middelen niet toe te passen op verwarmde oppervlakken;
 - de producten niet te vernevelen of te verwarmen;
 - te zorgen voor ventilatie of afzuiging.

Het werken met ontvettingsmiddelen is slechts toegestaan op daarvoor ingerichte plaatsen (ontvettingsplaatsen). Het aantal en de situering (incl. de bereikbaarheid) van die plaatsen moet zo worden gekozen, dat de naleving van het bovenstaande praktisch mogelijk is. De ontvettingsplaatsen moeten zodanig zijn ingericht, dat morsen van ontvettingsmiddelen zoveel mogelijk wordt voorkomen. De ontvettingsplaatsen moeten zijn gemarkeerd of afgezet. In de ontvettingsplaats en bij een open verbinding binnen een afstand van 10 m van de grenzen daarvan zijn vuur, open vlam en roken verboden. Dit moet worden aangegeven met het hiervoor bestemde veiligheidsbord.

Reinigen en ontvetten

In de ontvettingsplaatsen dienen de volgende beschermingsmiddelen in voldoende aantallen beschikbaar te zijn:

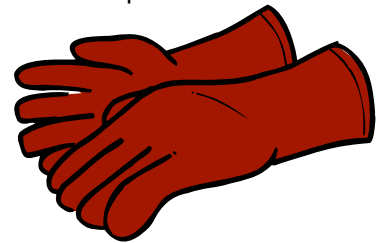
- voor algemeen gebruik: vinyl voorschoten;
- voor persoonlijk gebruik: neopreen handschoenen met lange kap.

In de zone waarin open vuur, vlam en roken zijn verboden, mogen geen andere brandbare vloeistoffen worden opgeslagen of gebruikt dan ontvettingsmiddelen. Hetzelfde geldt ten aanzien van brandbare gassen. In de ontvettingsplaats mogen geen andere werkzaamheden worden uitgevoerd dan reinigen en ontvetten of daarmee direct verband houdende activiteiten.

Bij de toegang tot de ontvettingsplaats moet een brandblusser, geschikt voor het blussen van een vloeistofbrand, worden geplaatst. In de ontvettingsplaats dient op een bord te zijn vermeld welk ontvettingsmiddelen worden gebruikt.

Het gebruik van een vinyl voorschot en neopreen handschoenen is tijdens het reinigen en ontvetten verplicht. Dit dient in de ontvettingsplaatsen te worden vermeld op een mededelingenbord. Gemorst ontvettingsmiddel dient terstond met een ontbrandbaar absorptiemiddel te worden behandeld. Voor het verlaten van de ontvettingsplaats moeten voorschot en handschoenen worden afgelegd. Het bijvullen van de ontvettingsbak mag slechts worden uitgevoerd door daarvoor geïnstrueerden.

Bronmaatregelen

Vervanging van organische oplosmiddelen reduceert de veiligheids- en gezondheidsrisico's het dichtst bij de bron. Afhankelijk van de specifieke omstandigheden zijn diverse alternatieve ontvettingsmiddelen mogelijk.

Zo bestaan er alkalische en neutrale ontvetters op waterbasis. Tevens zijn er ontvetters op basis van plantaardige oliën in de handel. Overstappen op dergelijke alternatieve producten kan kostbare beheersmaatregelen overbodig maken.